

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

De visitatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

honorum aliorum ex parte ipsorum et nomine deducant. et nihilominus per iuramentum deducant bona hominum comprobent. dictarum personarum ea bona esse nullis alijs vniuersis seu bonis intermixtis. quorum nomine deferunt. Dicti etiam thelonarij nostri qui nunc sunt et qui in posterum per nos creabunt. iurabunt in capitulo Coloniensi vel super iuramento alibi preestito de premissis obseruandas dabit litteras apertas. de positionis et statutorum penas subituri si prius fecerint. vt in articulo proximo est expressum.

De testamentis.

Adiungentes premissis quod quilibet presbiter ecclesie nostrarum ciuitatis et diocesis Coloniensis predictarum coram duobus vel tribus testibus fide dignis suis testamentum seu ultimam suam voluntatem de bonis suis quibuslibet libere valeat ordinare. habeatque testamenta et voluntates hominum. et ipsorum executiones absque cuiuscumque impedimento vel obstaculo. roboris plenitudinem efficacem.

De visitatione.

Et ne clericus ciuitatis nostre Coloniensis peculiari munificencie nostre gaudeat prerogatiua ipsi si nos eos visitare contigerit ab hinc ad sexennium. percuraciones remittimus per prelatos. Insuper vt statui prelatorum et cleri nostrarum ciuitatis et diocesis Coloniensis predictarum. per nos vberius quod summe aperimus consulas. in quibus memorie preuenitur idem status. prelatibus declaramus prelatos prelatos ciuitatis et diocesis Coloniensis predictarum auctoritate ordinaria. non posse aliter conueniri nisi coram nobismet ipsis. et secundum eorum consuetudinem hactenus obseruata. Quibus canonici ecclesiarum collegatarum ciuitatis Coloniensis ab officiali nostro et alijs ordinarijs iudicibus ad decanos suos pro quibuslibet causis conueniri remitti debeant. hoc petentes nec alias

auctoritate ordinaria iudicari valeant. nisi in defectu iustitie per decanos et capitula expedite reddende secundum eorum consuetudinem hactenus obseruata. Et quia pro dolor nouis machinationibus laici clericis de die in diem amplius sunt inuesti contra nouos morbos. noua medicina cogimur preparare. Idcirco ad eximiam clerum nostrum in premissis et libertatibus eundem. Statuta predecessorum nostrorum volumus recenseri corrigi et emendari. addendo et subtrahendo et etiam aciendo penas in eis contentas. per clerum utilitas hoc sua debet. Officiales nostrum quod pro tempore fuerit executioni dictorum statutorum efficaciter et fideliter deputaturi. nec per nos nec per dictum officialem seu quemcumque alium hominum executionem reuocaturi vel etiam relaxaturi simpliciter vel ad tempus. nisi lesio secundum eundem statutorum tenorem fuerit satisfacta. Insuper etiam vobis omnibus et singulis bona fide promittimus per prelatos. quod vos singulos et vniuersos tam in personis quam rebus reditusibusque prouentibus et obuentibus vestris quibuscumque omnibus modis quibus poterimus defensabimus et tuebimur et conseruare studebimus effectiue. Et quod contra lesores et iniuriatores vestros ac libertatum et immunitatum vestrarum turbatores cuiuscumque status aut prementie existant. et presertim contra eos qui de bonis vestris que per loca quecumque negotiationis causa minime deferuntur. Thelonia pedagia extorquent seu vedigal. duriori qua poterimus acrimonia. brachijque nostri secularis potentia procedemus. dum super his per aliquem vestrum in premissis lesum fuerimus requisiti. Et quia ex conquestionibus vestris nuper accepimus. quod ecclesie monasteria et persone ecclesiastice nostre iurisdictionis in suis curtiis per dominos temporales ac interdum per nostros officiales in vecturis et alijs oneribus que plurimum pregrauantur

Statuta Theodrici.

Igitur sinceritatibus vris pntibus bona fide pmittimus. q sup his ppeso coi filio vias et modos excogitabimus. vt vos ecclesieq vte et monasteria pdicta hmoi oneribus indebite et excelsiue no grauent. Etia vobis oibus et singulis benigna pmissione prospiciemus q cleri et rplone ecclesiastice quecuq du vt interdū euenit relaxationes interdicoū ecclesiasticorū in ecclesias suas vel loca aucte nra aut statutoz ecclesie nre locorū ipetrare cogūtur. p sigilliferū curie nre pro tpe existentē indebite no aggrauent exactionibus iporūnis. Ceterum vobis oibus et singulis pdictis bona fide pntibus promittim⁹. q vobis oēs immunitates libertates puilegia et grās vobis p nos cōcessas et cōcessa effectualiter et firmiter obseruabim⁹ et p nros officiatos quoscuq iuiolabiliter mādatūm⁹ et faciemus obseruari.

De decimis.

Promittim⁹ ilup q quicūq a collegijs et clericis nre iurisdictioni subiectis decimā seu decimas recipe nos contingeret q decimas ipas p ipis collegijs iporūq dignitatibus. officijs ac ecclesijs prochi alib⁹ et capellis ipis vnitis et anexis. vltiorē solutionē decimarū non exigemus aut exigi faciem⁹. nisi put ipa collegia. hacten⁹ decimas soluere cōsueuerūt pmissis etiā ad beniuolentie vte exuberantiā pleniorē gratiose duximus annexē dū. qd nec nos nec officiatū nri in comitatu de hylkenrode vel alijs territorijs nobis subiectis a nobis deputari vlt etiā deputadi. de bonis seu terris ecclesiarū. decimas nobis nūc soluentū. Exactiones seu tallias no extorquebimus nec etiā extorquebunt.

De penis in hylkenrode

Et nihilomin⁹ noie Coloni ecclesiarum et monasterioz in comitatu hylkenrode pro pena q vulgariter dicit wedden sex prez solidos et sex denarios tān soluēt Nec ad aliā penā iudicialiaz q wedde

dicitur ratione possessionū terrarū seu bonoz ecclesiarū et monasterioz pdictorū tenebūt nisi pena sanguinis sine plectendi. vel penā q hove wedde dicit incurrerint q̄s luent sicut in alijs territorijs obseruat. ¶ Itē si contingeret nos decimas infra sex ānos a sede aplice impetrare. Nos illas defalcabimus de decimis nobis nup p vos cōcessis. Insuper si cōtingeret vos vel ecclesias vras bonis vris spoliari nos decimas nobis p vos cōcessas moderabimus. sic vt ipaz solutio vobis no existat nimū onerosa

De decimis pape.

Si vero dñs nr summus pōtifer decimas sibi dari vellet. nos ad euadendū seu ad mitigandū iparūz solutionē. vob cōsilio et auxilio assistem⁹. in qntū absq sedis aplice iniuria possum⁹ et offensa. In quoz oim robur et testimonū sigilluz nrm manus pntibus duximus apponēdū. Datū Colonie Anno dñi. M. ccc. lxxij. die. xxvi. Mensis augusti.

Federicus dei grā sancte Coloniensis ecclesie archiep̄s. sacri imperij p Italia archicācellarius vniuersi et singulis pntia visuris et audituris. salutē et sincerā in dño charitatem. Et si pastoralis sollicitudinis. nris licz insufficientib⁹ humeris impositum exposcat officiū vt vniuersos nre cure cōmissos oportunis fauorib⁹ psequar ad illoz tñ honores et cōmoda pcurandos. nre mētis aciez dirigere tenemur attētius quoz complures nre sibi pita cure pastoralis importātes onera in vinea domi sabaoth fideliter elaborāt. vniuersiq in sortez electi diuinis indolenter laudib⁹ insisteres. nedū p nobis nrisq subditis. sed et p vniuerso grege dñico deū suis orōnibus iugiter impelāt. Ea ppter dilectoꝝ nobis ptoꝝ p̄latoz et caploꝝ maioris et aliaz ecclesiarū ac cleri nraz ciuitatis et dioec̄s Coloni p̄tib⁹. vtpote rationabilib⁹ inclinati. saluis in oibus et p oia iuribus consue-